

**Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody Lubelskiego
do Spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych w roku 2022**

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy Pełnomocnika.

W roku 2022 odbyły się dwa spotkania z przedstawicielami mniejszości etnicznej romskiej. W dniu 29.09.2022 r. w WSOiC LUW w Lublinie odbyło się spotkanie ze Stowarzyszeniem „ROM” w Lublinie, natomiast w dniu 23.05.2022 r. – ze Stowarzyszeniem Chełmska Roma w Chełmie (spotkanie miało miejsce podczas kontroli w UM Chełm w zakresie realizacji zadań w ramach „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”). Przedmiotem spotkań było omówienie sytuacji i potrzeb społeczności romskiej na terenie Gminy Lublin/Miasta Chełm oraz bieżących spraw stowarzyszeń. Podczas spotkań omówiono też efekty działań podejmowanych przez stowarzyszenia, będące partnerem Gminy Lublin/Miasta Chełm w realizacji zadań „Programu integracji ...”, w zakresie edukacji, oraz zamierzenia zaplanowane do zrealizowania w II połowie roku 2022.

W 2022 r. odbyły się dwa spotkania z asystentem edukacji romskiej zatrudnionym w SPS nr 26 w Lublinie:

- w dniu 03.02.2022 r. w siedzibie Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie, odbyło się szkolenie, w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, prowadzone przez Pełnomocnika Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie ds. Ochrony Praw Człowieka,
- w dniu 18.05.2022 r. w siedzibie Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26 w Lublinie, odbyło się spotkanie z udziałem Pełnomocnika Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie ds. Ochrony Praw Człowieka, którego przedmiotem było omówienie sytuacji mniejszości romskiej w zakresie bezpieczeństwa na terenie Gminy Lublin oraz działań podejmowanych przez asystenta na rzecz uczniów pochodzenia romskiego uczęszczających do szkół na terenie Lublina.

W ramach współpracy z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych prowadzono konsultacje telefoniczne, udzielano wyjaśnień i przekazywano informacje, o które występował przedstawiciele mniejszości, oraz rozwiązywano ich bieżące problemy. Brano udział w spotkaniach okolicznościowych i konferencjach, które przyczyniają się do podtrzymywania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, organizowanych przez organizacje mniejszości lub organy samorządu terytorialnego i instytucje, realizujące zadania na rzecz mniejszości, we współpracy z organizacjami skupiającymi przedstawicieli mniejszości.

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W ramach koordynowania działań podmiotów realizujących zadania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych współpracowano z organami samorządu terytorialnego, Lubelskim Kuratorem Oświaty, Komendantem Wojewódzkim Policji w Lublinie, Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Współpraca z organami samorządu terytorialnego w głównej części obejmowała realizację zadań „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”. W tym zakresie: rozpowszechniano ogłoszoną przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji „Informację o sposobie postępowania przy udzielaniu dotacji ze środków Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 na zadania z dziedzin: Edukacja, Mieszkalnictwo, Innowacyjne projekty integracyjne” wśród jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli oraz organizacji pozarządowych, w tym organizacji mniejszości romskiej działających na terenie województwa lubelskiego, opiniowano wnioski składane do Wojewody Lubelskiego na realizację zadań (Wojewoda w celu oceny złożonych wniosków powołuje zarządzeniem Komisję Wojewódzką), zawierano porozumienia z jst (gminami/miastami) - wykonawcami zadań, rozliczano zadania pod kątem finansowym i merytorycznym, weryfikowano otrzymane sprawozdania z wykonania zadań, sporządzono zbiorcze sprawozdanie z realizacji zadań „Programu integracji...”, które przekazano do MSWiA oraz przeprowadzono kontrole w jednostkach

realizujących zadania w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji na zadania. Brano też udział w spotkaniach okolicznościowych i konferencjach organizowanych przez wykonawców zadań finansowanych ze środków „Programu Integracji...”.

W dniach od 29.09.2022 r. do 09.11.2022 r. odbyło się 11 spotkań szkoleniowych z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, na terenie których zamieszkuje społeczność romska, oraz organizacji mniejszości romskiej, które były poświęcone założeniom „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030” oraz trybowi składania wniosków na 2023 r. Podczas spotkań omówiono też sytuację i potrzeby lokalnej społeczności romskiej na terenie gminy/miasta. Pracownik ds. mniejszości narodowych i etnicznych w WSOiC LUW opracował informacje pomocne przy wypełnianiu wniosków na realizację zadań na rok 2023 r., które przekazano podczas spotkań.

W terminie do dnia 15.11.2021 r. do Wojewody Lubelskiego na realizację zadań „Programu integracji ...” w roku 2022 zostało złożonych 18 wniosków, w tym z dziedziny Programu Edukacja – 15 wniosków, z dziedziny Programu Mieszkalnictwo – 1 wniosek i z dziedziny Programu Innowacyjne projekty integracyjne – 2 wnioski, przez 5 podmiotów: Gminę Opole Lubelskie (2 wnioski), Gminę Lublin (7 wniosków), Miasto Chełm (5 wniosków), Miasto Puławy (3 wnioski) i Miasto Łuków (1 wniosek).

Zgodnie z zatwierdzonym przez Ministra SWiA w dniu 21 stycznia 2022 r. „Wykazem dotacji celowych na realizację w 2022 r. zadań Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 (w zł)” dla województwa lubelskiego na realizację 18 zadań „Programu integracji” została przyznana kwota dotacji 947.601,00 zł (w tym kwota 853.171,00 zł z rezerwy celowej budżetu państwa, część 83 poz. 14, i kwota 94.430,00 zł z części 30 budżetu państwa), tj. 62,7% w stosunku do kwoty dotacji wnioskowanej przez gminy/miasta, która wynosiła 1.510.994,00 zł.

Zgodnie z ww. „Wykazem dotacji celowych ...” środki z dotacji pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa (część 83, poz. 14) w wysokości 853.171,00 zł zostały przeznaczone na realizację 14 zadań, które obejmowały: działalność integracyjnej świetlicy dla uczniów przy SP nr 7 w Chełmie oraz świetlicy środowiskowej dla uczniów romskich przy MOPS w Puławach (2 zadania), wsparcie asystenta społeczności romskiej zatrudnionego w SP nr 7 w Chełmie - udział w kursach podnoszących kwalifikacje asystenta (1 zadanie), prowadzenie integracyjnych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dla uczniów (2 zadania), działania podnoszące kwalifikacje i umiejętności młodzieży i osób dorosłych pochodzenia romskiego (1 zadanie), odpracowanie długu czynszowego przez społeczność romską (2 zadania), organizację IV edycji konferencji edukacyjnej „Społeczność romska – tradycja i współczesność i Dni Kultury Romskiej” w Lublinie (1 zadanie), organizację integracyjnej wycieczki dla uczniów (1 zadanie) i organizowanie spotkań okolicznościowych np. święta religijne (1 zadanie), zakup okularów korekcyjnych dla dzieci i dorosłych ze społeczności romskiej (1 zadanie), zakup wyprawek szkolnych – podręczników i przyborów szkolnych oraz odzieży sportowej dla uczniów romskich (1 zadanie) oraz prace remontowe budynku komunalnego w Opolu Lubelskim zamieszkiwanego przez 5 rodzin romskich, 24 osoby w rodzinach (1 zadanie). Wykonawcami ww. zadań była: Gmina Lublin (5 zadań, przyznana dotacja w kwocie – 195.230,00 zł), Miasto Chełm (3 zadania, przyznana dotacja w kwocie – 175.246,00 zł), Miasto Puławy (3 zadania, przyznana dotacja w kwocie – 147.369,00 zł), Miasto Łuków (1 zadanie, przyznana dotacja w kwocie – 27.870,00 zł) oraz Gmina Opole Lubelskie (2 zadania, przyznana dotacja w kwocie – 307.456,00 zł). Partnerami gmin/miast w realizacji zadań „Programu integracji” były organizacje mniejszości romskiej: Stowarzyszenie „ROM” z siedzibą w Lublinie i Stowarzyszenie „Chełmska Roma” z siedzibą w Chełmie.

Środki z rezerwy celowej budżetu państwa (część 83, poz. 14) były przekazywane przez Wojewodę Lubelskiego do gmin/miast (wnioskodawców) na realizację poszczególnych zadań „Programu integracji” na podstawie zawartych porozumień. W dniach 21-22 kwietnia 2022 r. zostało zawartych 14 porozumień na realizację zadań „Programu integracji” pomiędzy Wojewodą Lubelskim a gminami/miastami (wnioskodawcami).

Ponadto, środki z dotacji pochodzące z części 30 budżetu państwa w kwocie 94.530,00 zł zostały przeznaczone na sfinansowanie realizacji 4 zadań edukacyjnych, które obejmują zakup wyprawek szkolnych dla uczniów romskich m.in. podręczników i przyborów szkolnych oraz odzieży sportowej (1 zadanie), organizację integracyjnego wypoczynku w formie kolonii letnich i półkolonii dla uczniów (2 zadania) oraz organizację konkursu wiedzy o kulturze romskiej (1 zadanie). Wykonawcami ww. zadań była: Gmina Lublin (2 zadania, przyznana dotacja w kwocie – 62.050,00 zł) oraz Miasto Chełm (2 zadania, przyznana dotacja w kwocie – 32.380,00 zł). Partnerami gmin/miast w realizacji ww. zadań „Programu integracji” były organizacje mniejszości romskiej: Stowarzyszenie „ROM” z siedzibą w Lublinie i Stowarzyszenie „Chełmska Roma” z siedzibą w Chełmie.

Dotacja z części 30 budżetu państwa była przekazywana bezpośrednio przez MEiN podmiotom realizującym poszczególne zadania (gminom/miastom), na podstawie porozumień.

Wykonawcy ww. zadań (gminy/miasta) zrealizowali w 2022 r. wszystkie zadania finansowane ze środków „Programu Integracji ...”. Sprawozdania z realizacji zadań zostaną przekazane do Wojewody Lubelskiego po zakończeniu terminu ich wykonania, tj. po dniu 31.12.2022 r.

W terminie do dnia 15.11.2022 r. do Wojewody Lubelskiego na realizację zadań „Programu Integracji ...” w roku 2023, wpłynęło 20 wniosków złożonych przez 5 podmiotów: Gminę Lublin (9 wniosków), Miasto Chełm (6 wniosków), Miasto Puławy (1 wniosek), Gminę Opole Lubelskie (2 wnioski) oraz Fundację Doma z siedzibą w Zamościu (2 wnioski). Zadania dotyczyły dziedzin „Programu Integracji”: Edukacja – 17 zadań, Mieszkalnictwo – 2 zadania oraz Innowacyjne projekty integracyjne – 1 zadanie. Wniosek złożony przez Fundację „Dom na pograniczu” z siedzibą w Lublinie, który wpłynął do Wojewody Lubelskiego w dniu 16 listopada 2022 r., tj. po terminie określonym w pkt. I. 1 „Informacji ...”, nie został rozpatrzony przez Komisję Wojewódzką. Dla województwa lubelskiego na realizację 20 zadań określono kwotę limitu dotacji 1.031.600,00 zł (środki z rezerwy celowej budżetu państwa, część 83, poz. 14), tj. 52,6% w stosunku do kwoty dotacji wnioskowanej przez gminy/miasta, która wynosiła 1.959.096,00 zł.

Współpraca z Lubelskim Kuratorem Oświaty obejmowała postępowanie w sprawie opiniowania wniosków złożonych na realizację zadań „Programu Integracji ...” i dotyczyła uczestnictwa w pracach Komisji Wojewódzkiej opiniującej wnioski złożone na realizację zadań „Programu Integracji ...”, powołanej zarządzeniem Wojewody Lubelskiego.

W ramach współpracy z Lubelskim Kuratorem Oświaty, Komendantem Wojewódzkim Policji w Lublinie, Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz organami samorządu terytorialnego w 2022 r. były gromadzone i pozyskiwane informacje, w tym również przekazywane do MSWiA, dotyczące:

- sytuacji oświatowej mniejszości narodowych i etnicznych na terenie województwa lubelskiego i działań prowadzonych na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych w roku 2021, realizowanych przez Kuratorium Oświaty w Lublinie, oraz dane dotyczące wykonywania przez szkoły i placówki oświatowe zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości, w tym nauki języka mniejszości oraz własnej historii i kultury (informacje przekazano pismem z dnia 31.01.2022 r.),
- przypadków naruszania praw osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz dyskryminacji na tle narodowościowym i etnicznym, w tym przestępstw motywowanych nienawiścią i uprzedzeniami ze względu na narodowość i etniczność na terenie województwa lubelskiego, oraz działań podejmowanych w tym zakresie w roku 2021 przez Policję (informacje przekazano pismem z dnia 16.02.2022 r.),
- działań prowadzonych na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych na terenie województwa lubelskiego w roku 2021, realizowanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie (informacje przekazano pismem z dnia 17.02.2022 r.)
- zatrudnienia asystentów, w tym asystenta edukacji romskiej w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 26 w Lublinie i asystenta społeczności romskiej w Szkole Podstawowej Nr 7 w Chełmie oraz liczby uczniów objętych opieką asystentów (informacje pozyskane od Prezydenta Miasta Lublin i Prezydenta Miasta Chełm przekazano do MSWiA telefonicznie w dniu 25.05.2022 r.).

Ponadto, na wniosek Wojewody Lubelskiego corocznie Prezydent Miasta Lublin przekazuje informacje na temat liczby placówek oświatowych, w których prowadzone było nauczanie języka ojczystego mniejszości narodowej ukraińskiej, oraz liczby uczniów uczęszczających na ww. zajęcia. (informacje przekazano e-mail w dniu 20.01.2022 r. i w dniu 25.10.2022 r.)

W ramach współpracy z instytucjami oraz organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową, w 2022 r. prowadzono następujące działania:

- pismem z dnia 05.12.2022 r., na wniosek MSWiA z dnia 18.11.2022 r., Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych wystąpił do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie o rozważenie realizacji szkolenia dla asystentów edukacji romskiej z województwa lubelskiego w roku 2023 w zakresie: „Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i domowej”.
- pismem z dnia 05.12.2022 r., na wniosek MSWiA z dnia 18.11.2022 r., Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych wystąpił do Lubelskiego Kuratora Oświaty

o rozważenie przeprowadzenia szkolenia dla asystentów edukacji romskiej z województwa lubelskiego w roku 2023 dotyczącego problematyki przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i domowej, którego głównym celem jest zapoznanie asystentów ze zjawiskiem przemocy w środowisku szkolnym, nabycie umiejętności rozpoznawania zagrożeń, zapobiegania przemocy i rozwiązywania ewentualnych konfliktów oraz zjawiskiem przenoszenia agresji między środowiskiem szkolnym i domowym i jego wpływu na dzieci i młodzież.

- pismem z dnia 05.12.2022 r., na wniosek MSWiA z dnia 18.11.2022 r., Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych wystąpił do Marszałka Województwa Lubelskiego w Lublinie o rozważenie realizacji szkolenia dla asystentów edukacji romskiej z województwa lubelskiego w roku 2023 w zakresie: „Regionalne Programy Operacyjne – RPO”.
- w dniu 25.10.2022 r. (pocztą e-mail), na wniosek MSWiA z dnia 29.09.2022 r. i z dnia 20.10.2022 r., przekazano do asystenta edukacji romskiej zatrudnionego w SPS nr 26 w Lublinie i asystenta społeczności romskiej zatrudnionego w SP Nr 7 w Chełmie informację o możliwości udziału w szkoleniu organizowanym przez Stowarzyszenie Forum Mniejszości Podlasia w ramach zadania systemowego „I Forum asystentów edukacji romskiej i nauczycieli wspomagających edukację uczniów romskich” finansowanego ze środków „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, którego celem było wzmocnienie roli asystentów. Przekazano również udostępniony przez stowarzyszenie program szkolenia, które miało się odbyć w listopadzie 2022 r. W dniu 10.11.2022 r. przekazano do organizatora szkolenia listę asystentów i nauczycieli, którzy zgłosili chęć udziału w szkoleniu. Z informacji pozyskanej w dniu 02.01.2023 r. wynikało, że wskazane osoby nie brały udziału w szkoleniu.

W ramach współpracy z Lubelskim Kuratorem Oświaty w 2022 r. było prowadzone szkolenie dla asystenta edukacji romskiej zatrudnionego w SPS nr 26 w Lublinie. W dniu 24 czerwca 2022 r. w siedzibie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1 w Lublinie odbyło się szkolenie z zakresu: problematyka doradztwa zawodowego powiązanego z kwestią publicznej autoprezentacji, metody pracy z dzieckiem i młodzieżą o specjalnych potrzebach edukacyjnych, rola asystenta edukacji romskiej.

W ramach współpracy z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych odbywały się spotkania oraz konsultacje telefoniczne, w trakcie których udzielano wyjaśnień i przekazywano informacje, o które występowały przedstawiciele mniejszości, rozwiązywano ich bieżące problemy oraz gromadzono i pozyskiwano informacje:

- pismem z dnia 10.06.2022 r. wystąpiono do organizacji skupiających przedstawicieli mniejszości narodowej ukraińskiej, mniejszości narodowej żydowskiej i mniejszości etnicznej romskiej działających na terenie województwa lubelskiego, o przekazanie informacji na temat działalności podejmowanej w okresie od 01.01.2021 r. do 10.06.2022 r. polegającej m.in. na: edukacji dzieci i młodzieży realizowanej w różnych formach, działalności instytucji kulturalnych i twórczości mniejszości, wydawaniu książek i czasopism w języku mniejszości lub w języku polskim, realizacji przez mniejszości programów telewizyjnych i audycji radiowych, i innej działalności mającej na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości, oraz przekazanie informacji o podejmowanych działaniach na rzecz uchodźców z Ukrainy - w jakim wymiarze i zakresie (informacje przekazano pocztą e-mail z dnia 19-21.06.2022 r.),
- w dniu 29.09.2022 r. w WSOiC LUW w Lublinie odbyło się spotkanie z prezesem Stowarzyszenia „ROM” w Lublinie, podczas którego przekazano informacje o procedurze „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030” obowiązującej w roku 2023, wyjaśniono zasady postępowania przy udzielaniu dotacji ze środków „Programu integracji ...” oraz omówiono efekty działań podejmowanych przez Stowarzyszenie, będące partnerem Gminy Lublin w realizacji zadań „Programu integracji ...”, w zakresie edukacji, oraz zamierzenia zaplanowane do zrealizowania w II połowie roku 2022. Przedmiotem spotkania było omówienie sytuacji i potrzeb społeczności romskiej na terenie Gminy Lublin oraz bieżących spraw stowarzyszenia.
- na wnioski Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce, oddział w Lublinie, Stowarzyszenia „ROM” w Lublinie i Stowarzyszenia Chełmska Roma w Chełmie z dnia 01.08.2022 r. i z dnia 03.08.2022 r. przekazano informacje o szczegółowych zasadach postępowania przy udzielaniu dotacji na realizację w 2023 r. zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych lub zachowanie i rozwój języka regionalnego, które mogą być realizowane przez organizacje mniejszości narodowych i etnicznych (informacje przekazano e-mail w dniu 04.08.2022 r.).

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W roku 2022 do Wojewody Lubelskiego nie zgłaszano przypadków naruszania praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych w województwie lubelskim.

W ramach współpracy z Komendantem Wojewódzkim Policji w Lublinie w 2022 r. były gromadzone i pozyskiwane informacje, dotyczące przypadków naruszania praw osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz dyskryminacji na tle narodowościowym i etnicznym, w tym przestępstw motywowanych nienawiścią i uprzedzeniami ze względu na narodowość i etniczność na terenie województwa lubelskiego, i o działaniach podejmowanych w tym zakresie w roku 2021 (informacje przekazano pismem z dnia 16.02.2022 r.).

W dniu 03.02.2022 r. w siedzibie Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie, odbyło się szkolenie w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, w którym uczestniczył asystent edukacji romskiej zatrudniony w SPS nr 26 w Lublinie, oraz pracownik ds. mniejszości narodowych i etnicznych w WSOiC LUW w Lublinie. Szkolenie to prowadził Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie ds. Ochrony Praw Człowieka.

W dniu 18.05.2022 r. w siedzibie Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26 w Lublinie, na wniosek Stowarzyszenia „ROM” w Lublinie (prezes stowarzyszenia pełni funkcję asystenta edukacji romskiej w SPS nr 26 w Lublinie), odbyło się spotkanie z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie ds. Ochrony Praw Człowieka oraz pracownikiem ds. mniejszości narodowych i etnicznych w WSOiC LUW w Lublinie. Przedmiotem rozmowy była sytuacja mniejszości romskiej w zakresie bezpieczeństwa na terenie Gminy Lublin oraz działania podejmowane przez stowarzyszenie (AER) na rzecz uczniów pochodzenia romskiego, osób indywidualnych, jak i większej społeczności zamieszkałej w Lublinie.

Ponadto, na bieżąco monitorowane są media lokalne i portale internetowe w zakresie informacji o przejawach dyskryminacji, nietolerancji i mowy nienawiści wobec mniejszości na terenie województwa lubelskiego.

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W roku 2022 do Wojewody Lubelskiego w sprawach indywidualnych osób zamieszkałych w Lublinie wystąpił przedstawiciel organizacji mniejszości etnicznej romskiej.

W miesiącu lipcu b.r. prezes Stowarzyszenia „ROM” w Lublinie zwrócił się z prośbą do Wojewody Lubelskiego o zorganizowanie spotkania w zakresie omówienia „spraw edukacji” oraz wystąpił do Pełnomocnika Wojewody Lubelskiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych w sprawie zatrudnienia drugiego asystenta edukacji romskiej w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 26 w Lublinie, sfinansowanego ze środków zwiększonej subwencji oświatowej. Przekazał też informację o złożeniu do Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin pisma w przedmiotowej sprawie. Pełnomocnik zwrócił się z prośbą do Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin o analizę potrzeb w tym zakresie oraz rozważenie możliwości zwiększenia stanu zatrudnienia asystentów edukacji romskiej w Lublinie (pismo z dnia 03.08.2022 r.). Departament Oświaty i Wychowania UM Lublin poinformował Pełnomocnika, o nie wyrażeniu zgody przez Prezydenta Miasta Lublin na zatrudnienie drugiego asystenta, ze względu na trudną sytuację finansową w budżecie Miasta Lublin.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Nie dotyczy.

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie

- Stowarzyszenie „ROM” z siedzibą przy ul. Lawinowej 1, lok. 21, 20-864 Lublin,
- Stowarzyszenie Chełmska Roma z siedzibą przy ul. Młynarskiej 4, 22-100 Chełm,
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce, oddział w Lublinie z siedzibą przy ul. Lubartowskiej 10, 20-612 Lublin.

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa

- Stowarzyszenie Romów w Dęblinie „Srebrny Księżyc” z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 5, 08-530 Dęblin,
- Stowarzyszenie „Nova Roma” z siedzibą przy ul. Krańcowej 112/22, 20-320 Lublin,
- Stowarzyszenie „ROM” z siedzibą przy ul. Lawinowej 1, lok. 21, 20-864 Lublin,
- Lubelskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą przy ul. Siemiradzkiego 17, 20-454 Lublin,
- Stowarzyszenie Chełmska Roma z siedzibą przy ul. Młynarskiej 4, 22-100 Chełm,
- Fundacja „Dom na pograniczu” z siedzibą przy ul. T. Strzembosza 11/3, 20-153 Lublin,
- Fundacja Doma z siedzibą przy ul. Bazyliańska 51/1, 22-400 Zamość,
- Towarzystwo Ukraińskie z siedzibą przy al. Spółdzielczości Pracy 3, 20-147 Lublin, oddział w Lublinie z siedzibą przy al. Spółdzielczości Pracy 3, 20-147 Lublin oraz oddział w Chełmie z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 1, 22-100 Chełm,
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce, oddział w Lublinie z siedzibą przy ul. Lubartowskiej 10, 20-612 Lublin,
- Gmina Wyznaniowa Żydowska w Warszawie, Filia w Lublinie z siedzibą przy ul. Lubartowskiej 85, 20-123 Lublin.

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Współpraca z instytucjami rządowymi, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami edukacyjnymi, szczególnie w zakresie realizacji „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030” oraz pozyskiwania i przekazywania informacji o sytuacji mniejszości narodowych i etnicznych na terenie województwa lubelskiego:

- Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji (Departamentem Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych),
- Ministerstwem Edukacji Narodowej (Departamentem Kształcenia Ogólnego)
- Komendantem Wojewódzkim Policji w Lublinie i Pełnomocnikiem Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka,
- Kuratorium Oświaty w Lublinie,
- Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego,
- urzędami miast/gmin, w tym Urzędem Miasta Lublin, Urzędem Miasta Chełm, Urzędem Miasta Łuków, Urzędem Miasta Puławy, Urzędem Miasta i Gminy Opole Lubelskie,
- placówkami oświatowymi, w tym Szkołą Podstawową Specjalną nr 26 w Lublinie, Szkołą Podstawową nr 7 w Chełmie, Szkołą Podstawową nr 5 w Łukowie, Szkołą Podstawową nr 2 w Opolu Lubelskim, Szkołą Podstawową nr 4 w Puławach,
- ośrodkami pomocy społecznej, w tym Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Chełmie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Puławach.

9. Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić)

Na terenie województwa lubelskiego w roku 2022 wydarzenia, uroczystości i spotkania okolicznościowe oraz konferencje, przyczyniające się do podtrzymywania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, organizowane były przez organizacje mniejszości, organy samorządu terytorialnego we współpracy z przedstawicielami mniejszości oraz instytucje działające na rzecz mniejszości. W spotkaniach okolicznościowych i konferencjach brali udział Wojewoda Lubelski, Pełnomocnik Wojewody ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz pracownik ds. mniejszości narodowych i etnicznych w WSOiC LUW w Lublinie. Wśród nich należy wymienić:

- W dniu 16.03.2022 r. w Centrum Spotkania Kultur w Lublinie odbyły się uroczyste obchody 80 rocznicy Akcji Reinhardt na Lubelszczyźnie. Uroczystości odbyły się w rocznicę rozpoczęcia akcji i pierwszych transportów Żydów do obozów zagłady na Lubelszczyźnie. Noc z 16/17 marca 1942 r. uznaje się za symboliczną datę. Wtedy do Bełżca przewieziono pierwszy transport Żydów z lubelskiego getta. W ramach wydarzenia odbyły się wykłady i filmy na temat Akcji Reinhardt, koncerty, marsz z lampionami młodzieży oraz potomków/rodzin ofiar Akcji Reinhardt „Szlakiem Pamięci”, złożenie wieńców przy tablicy pamiątkowej na dawnej rampie – Instalacja Nie/Pamięć Miejsca. Organizatorem uroczystości był Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego.
- W dniu 12.06.2022 r. w „Uroczysku Dąbrowa” w Lublinie odbyły się uroczystości związane ze świętem ukraińskiej społeczności prawosławnej Lublina z okazji Pięćdziesiątnicy oraz zakończeniem roku szkolnego 2021/2022 – „Ukraińska Biesiada”. Organizatorami uroczystości byli: Towarzystwo Ukraińskie z siedzibą w Lublinie, Parafia Prawosławna pw. św. metropolity Piotra (Mohyły) w Lublinie oraz Bractwo Młodzieży Prawosławnej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej.
- W dniach 1-3.07.2022 r. w Lublinie odbyła się 15. edycja festiwalu „Wielokulturowy Lublin”, który poprzez działania o charakterze edukacyjnym i kulturotwórczym promuje tolerancję i dialog międzykulturowy. Festiwal jest próbą przybliżenia odrębności kultur mniejszości narodowych, etnicznych i wyznaniowych, od wieków obecnych w mieście Lublin, ale też ich wzajemnego przenikania i uzupełniania. Podczas festiwalu odbyły się koncerty zespołów muzycznych oraz zwiedzanie z przewodnikiem miejsc związanych z codziennym życiem mniejszości narodowych i religijnych (Autobus Wielokulturowy). Organizatorem festiwalu było Centrum Kultury w Lublinie (samorządowa instytucja kultury) we współpracy z organizacjami reprezentującymi mniejszości narodowe, etniczne i wyznaniowe Lublina.
- W dniu 24.08.2022 r., w rocznicę proklamowania Niepodległości Ukrainy w 1991 r., odbyło się uroczyste złożenie wieńców przy pomniku żołnierzy Ukraińskiej Republiki Ludowej na cmentarzu prawosławnym przy ul. Lipowej w Lublinie. W programie lubelskich obchodów Dnia Niepodległości Ukrainy znalazły się także: Boska Liturgia w języku ukraińskim, spotkanie na Placu Litewskim oraz projekcja filmów z projektu multimedialnego „Ukrainer” przedstawiających miasta ukraińskie przed okupacją. Uroczystości organizowane były przez Towarzystwo Ukraińskie w Lublinie we współpracy z Konsulem Generalnym Ukrainy w Lublinie i Miastem Lublin.
- W dniach 22-23.09.2022 r. w Lublinie odbyła się czwarta edycja konferencji „Społeczność romska – tradycja i współczesność” oraz „Wieczór romski”. Konferencję poprzedziły pokazy filmowe z wątkami romskimi w kinie Bajka w Lublinie, operetka „Baron cygański” w Teatrze Muzycznym w Lublinie z udziałem artystów ze społeczności romskiej oraz koncert w wykonaniu Teresy Mirgi z zespołem Kałe Bała w Filharmonii Lubelskiej, które odbyły się w dniach 13-15 czerwca 2022 r. w ramach „Dni Kultury Romskiej”. Organizatorami konferencji byli: Prezydent Miasta Lublin i Stowarzyszenie „ROM” w Lublinie.
- W dniu 16.12.2022 r. w Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 26 w Lublinie odbyło się przedświąteczne spotkanie. Organizatorami spotkania byli: Stowarzyszenie „ROM” w Lublinie i SPS nr 26 w Lublinie.

10. Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

TAK

NIE

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

Nie dotyczy.

12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o efektach działań w ramach Programu integracji¹

W 2022 r. rozpowszechniano materiały informacyjne dotyczące problematyki mniejszości narodowych i etnicznych, np.:

- w dniu 15.06.2022 r. i w dniu 22.07.2022 r. - na wniosek Stowarzyszenia Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce z siedzibą w Pabianicach z dnia 14.06.2022 r. i z dnia 19.07.2022 r. – wystąpiono do Lubelskiego Kuratora Oświaty o rozpowszechnienie informacji na temat ogólnopolskiego konkursu stypendialnego dla uzdolnionych uczniów romskich, w szkołach i placówkach oświatowych województwa lubelskiego. Informacje na temat konkursu przekazano też do organizacji mniejszości etnicznej romskiej na terenie województwa lubelskiego oraz zamieszczono na stronie internetowej WSOiC LUW w Lublinie w zakładce: „Mniejszości narodowe i etniczne”.
- w dniu 17.06.2022 r. - na wniosek Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie z dnia 13.06.2022 r. - wystąpiono do Lubelskiego Kuratora Oświaty o rozpowszechnienie informacji o szkoleniach organizowanych przez ORE w zakresie wsparcia kadry pedagogicznej szkół (nauczycieli, jak i asystentów edukacji romskiej) w realizacji edukacji mniejszości narodowych i etnicznych, w tym mniejszości etnicznej romskiej, w szkołach i placówkach oświatowych województwa lubelskiego. Informacje o szkoleniach przekazano też do asystenta edukacji romskiej zatrudnionego w SPS nr 26 w Lublinie i asystenta społeczności romskiej zatrudnionego w SP Nr 7 w Chełmie.
- w dniu 21.09.2022 r. - na wniosek MSWiA z dnia 19.09.2022 r. – wystąpiono do Lubelskiego Kuratora Oświaty o przypomnienie dyrektorom szkół i placówek oświatowych o konieczności zgłaszania danych do Systemu Informacji Oświatowej dotyczących liczby uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych, w tym mniejszości etnicznej romskiej, dla których szkoły podejmowały dodatkowe zadania, mające na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości narodowej i etnicznej oraz wspomagające edukację tych uczniów.

Prowadzono też aktualizację załączek „Mniejszości narodowe i etniczne” oraz „Programy integracji społeczności romskiej w Polsce” zamieszczonych na stronie internetowej WSOiC LUW w Lublinie, w tym informacji dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych na terenie województwa lubelskiego (liczebności i rozmieszczenia mniejszości, wykazu organizacji mniejszości, podstawowych aktów prawnych określających prawa mniejszości, aktualności) oraz „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030” (wykazów dotacji celowych na realizację zadań zatwierdzonych przez Ministra SWiA, zasad postępowania w sprawach dotyczących udzielania dotacji na realizację zadań) oraz konkursów stypendialnych dla uczniów romskich.

¹ Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030

---

13. Inne uwagi

Brak uwag.